

EXPUNERE DE MOTIVE

Ziua de 27 martie 1918 este una dintre cele mai semnificative din istoria poporului român. Atunci, după 106 ani de ocupație țaristă, Basarabia a revenit în granițele ei firești, fiind prima provincie românească care s-a unit cu România.

„În numele poporului Basarabiei, Sfatul Țării declară: Republica Democratică Moldovenească (Basarabia), în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și dreptului de Neam, pe baza principiului ca noroadele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu Mama sa România”, se arată în Actul Unirii, adoptat de membrii Sfatului Țării în ședința din 27 martie 1918, consfințit în 1920 de Marile Puteri.

Regele Ferdinand al României a apreciat Unirea de la 27 martie 1918 ca pe „*un vis frumos*” ce s-a îndeplinit. Curajul și determinarea Basarabiei de a reveni acasă, a fost deschizător de drumuri, favorizând procesul lărgirii granițelor României. La 28 noiembrie 1918, Congresul General al Bucovinei a hotărât unirea cu România, iar la 1 decembrie 1918, Marea Adunare Națională de la Alba-Iulia a decis statutul și dreptul Transilvaniei ca parte din România, pe baza principiului naționalităților.

A urmat o perioadă de dezvoltare accelerată pe toate planurile a României Mari, recunoscută de cei mai mulți drept epoca de aur a istoriei românești.

Aceasta, însă, nu a durat decât 22 de ani. În urma pactului Ribbentrop – Molotov, semnat de doi tirani, Hitler și Stalin, la 23 august 1939, și a ultimatumului sovietic de la 26-28 iunie 1940, Basarabia a fost din nou ocupată, împreună cu Nordul Bucovinei și Ținutul Herța.

Membrii Sfatului Țării, cei care au avut cea mai importantă contribuție la dezvoltarea economiei, a învățământului și a culturii românești din Basarabia, au fost considerați cei mai periculoși inamici. Astfel, mulți dintre ei, care nu au apucat sau nu au refuzat se refugieze în România, au fost deportați și omorâți de NKVD-ul sovietic.

Vladimir Bodescu, Alexandru Baltaga, Constantin Bivol, Ștefan Botnariuc, Emanoil Cateli, Teodosie Cojocaru, Ion Codreanu, Ion Ignatiuc, Teodor Neaga, Panteleimon Sinadino, Nicolae Secară, Grigore Turcuman, Teodor Uncu, Luca

Știrbeț, toți deputații ai Sfatului Țării care au votat unirea necondiționată cu România, au fost arestați chiar în primele zile ale ocupației sovietice, deportați și exterminați. Cu excepția lui Teodosie Cojocaru, care decedase în închisoarea de la Chișinău, și a lui Ion Codreanu, dat la schimb pentru Ana Pauker, nimeni nu s-a mai întors niciodată acasă, găsindu-și sfârșitul în închisorile de la Penza, Cistopol sau Kazan.

Acești oameni și-au pierdut viața, în apărarea idealului dintotdeauna al românilor, făurii la 27 martie 1918. Iată de ce, instituirea zilei de 27 martie drept **Zi Națională a Unirii Basarabiei cu România** este un act minim pe care statul român îl poate face în semn de recunoștință pentru cei care au luptat și s-au sacrificat pentru România întreagă, pentru limba română și libertate.

Este obligația noastră, a celor care astăzi răspundem în fața românilor, de a demonstra că prețuim valorile românești de veacuri și pe cei care ni le-au lăsat moștenire. Uitarea eroilor neamului românesc, uitarea istoriei este totuna cu trădarea.

Inițiator:
Eugen Tomac, deputat independent

